

ע.ע.

פרוטוקול מס' 24 ד

מישיבת ועדת העבודה
מיום ג', ו' בניסן תשט"ו - 29.3.55
(בזעה 20.00)

חברי הועדה:

נ כ ח ד :

- ר. שרי - היו"ר
- ב. צ. הראל
- א. וילנסקה
- ז. סברסקי
- א. ריכלט
- י. ריפתין
- א. יוסטק

סוזמנים:

מר רוזוליו - נציב זירות המדינה
מר אלובי - מטעם נציבות השירות

ה' ברז - (נציגי הועד הפועל
ה' קרן-צבי) של הסתדרות העובדים

- ה' אברטוב (
- ה' אוסטרובסקי (
- נציגי איגוד עובדי המדינה (
- ה' צפרוני (
- ה' חצרוני (
- ה' גמדי (

ח ס ר ו :

- ה. ברגר
- ע. גוברין
- פ. חמדאן
- ק. כהנא
- ח. למדן
- א. סג"פ
- ס. קלמר
- א. תבורי

חוק זירות המדינה, תשי"ג-1953.

סדר-היום:

ע.ע.

היו"ר ר. שהיה

נשמע את הערות נציגי הועד הפועל של
הסתדרות העובדים העבריים להצעת חוק
שירות המדינה, תשי"ג-1953.

ס. ברש:

בדרך כלל, אנחנו מתייחסים במיפוק
לחוק זה, הבא להסדיר את תנאי העבודה

הקבועים של עובדי המדינה. אמנם, לפי הנוהג הקיים בארץ עד כה, היו
רגילים להסדיר את תנאי העבודה לפי הסכמי עבודה וחוזי עבודה, אולם
גם בהסכמי עבודה וגם בחוזי עבודה היו שני חלקים: חלק קבוע וחלק משתנה.
בחוק הזה נקבעו הדברים הקבועים ולא הדברים המשתנים. הדברים המשתנים
עומדים להיקבע ע"י מו"מ והסכם מדי פעם לפעם.

הדברים הקבועים הנמצאים, בדרך כלל,

בהסכמי עבודה ובחוזי עבודה הם: קבלת עובדים, פיטורי עובדים, חובות
העובדים כלפי הקהל, משפעת בעבודה, שמירה על טוהר המידות - אלה הם
הדברים הקבועים שאנפיים בלתי משתנה.

בחוק זה הוכר איגוד עובדי המדינה

כנציגות מוסמכת של עובדי המדינה וכחלק של הסתדרות העובדים, ועי"כ
הוכרה ההסתדרות כנציגות המוסמכת של רוב העובדים.

החוק הזה גם מכיר בזכות השביחה של

עובדי המדינה.

אם כי אנו מתייחסים לחוק בהערכה רבה,

אנו מבקשים שועדת העבודה והכנסת יקבלו את הצעות החיקון שלנו לסעיפים
שונים.

מר אברמוב:

אם כי בחעיף 35 מובטח המו"מ הקולקטיבי,

אנו כציעים בכמה מהסתייגויותינו להחלים

את המו"מ בכל הנוגע לתנאי עבודה, שכן ובעיקר בכל הנוגע לפיטורין
(סעיפים 46, ו-47).

אנו רוצים להפנות את תשומת לבו של ועדת

העבודה ושל הכנסת לחעיף 12 - סייגים

מחמם גיל. לא טומן שיפלה ההסתדרות כבעיית הקשישים ובאותה הזדמנות

צויין שאנגליה, ארץ הדואגת לשירות אזרחי בריא, מצפה לנכון, מחוץ

ההחלטות בבעיית הפניית עובדים צעירים לחקלאות ולתעשייה, לקבוע סייגים

לגיל קבלת עובדים לשירות לבלרי אבל בנוסח אחר לגמרי - לא למטה כי אם

למעלה, שלא יתקבל עובד לשירות לבלרי אלא אם הוא למעלה מגיל 40, כדי

לחייב עובדים צעירים ללכת לחקלאות ולתעשייה. אצלנו המצב הוא כזה, הסטודות

רבים מקבלים עובדים רק בגיל עד 35 שנה ועובדים בגיל גבוה יותר עומדים

להיות כועמדים לעבודה גופנית קאבים יכולים לעסוד בה, ובסופו של דבר

עולים למדינה בסכומי כסף ניכרים. אנו מבקשים שהוועדה להתחשב בהחלטת

ההסתדרות להתנגד להגבלת הגיל לקבלת עובדים ולקבוע בענין זה גישה אחרת

מזו המקבלת בארץ, כי במידה שהמדינה חקבע בענין זה חוק לגבי עצמה, היא

אולי תעודר מוסדות אחרים ללכת בעקבותיה.

לא אעלים טכס לחעיף 31, הדן בסייגים

לפעילות פוליטית, לא עורר החלטה יחידה בחוגי איגוד עובדי המדינה.

כאנגליה יאנו היום חהליך הפוך - צמצום ההגבלות הפוליטיות. רק לפני

שנה וחצי, בערך, התפרסם באנגליה ספר לבן אשר ביטל את הסייגים לפעילות

ע.ע.

פוליטיה לגבי מאוח אלפי עובדים וצמצום אותם בצורה ניכרת מאוד רק לגבי אותם הסוגים שעליהם הם חלים. הנוסחה שהוצעה בזמנו ע"י האיגודים, שהופיעו בפני הועדה הטלכרונית מדנה כבעיה זו, היתה והבעיה העיקרית היא הכרתו המצפונית ול העובד ולא למבך את משרתו בהופעותיו הפומביות.

ועכשיו לבעיה האחרונה הנוגעת לפרק העבירות וענשים, סעיפים 71, 72 ו-73. בקשר לזה יש לנו שתי הערות: (1) אנו מתנגדים לכך שהדיון בעבירות מסטטיות יהיה בבית משפט; (2) אנחנו מתנגדים לקביעת קנסות וענשים על עבירות פליליות בתוך גוף החוק, לשם כך ישנם חוקים פליליים. קביעת הענשים בתוך גוף החוק יוצר רושם מסולך כאילו עובדי המדינה הם הציבור שיש צורך לקבוע לשבילו ענשים מיוחדים. איגוד עובדי המדינה מוחתף בצורה פעילה בבית דין משמעתי ועושה הכל כדי לעזור לו לפעול בצורה סדירה וכדי להבטיח שירות טוב, טדיר ונאמן. קביעת סעיפים כאלה והדגשתם פוסיף משהו לצורך התמונה המוגזמת לגבי שירות המדינה.

מר קרן צבי:

אני אביא את השגות הועד הפועל על

ההסתדרות לטעמי הסוביט של הצעת

החוק. הסתייגויותינו אינן באות לפגוע במהות החוק. הן באות ברוב המקרים להגדיל את הצורך בהתייעצות עם ההסתדרות בקשר לביצוע החוק.

והרי הצעותינו:

בסעיף 1, אנו מציעים לנסח את הגדרת

הכונח "עובד זנבי" כדלקמן: "עובד זנבי" פירושו - עובד המדינה שנתקבל לעבודה כיוחדת או זמנית לתקופה שלא תעלה על ששה חדשים.

אשר לסעיף 2, הדן בטיבו של עובדי

המדינה, אנו מקבלים את הצעת המסילה בחנאי החול על סעיף זה חובת ההתייעצות עם ארגון עובדי המדינה ועם ההסתדרות.

את סעיף 5 אנו מציעים לנסח כדלקמן:

"לא יתקבל עובד לכירה בשירות המדינה אלא באמצעות לשכות העבודה.

סעיף זה אינו חל על סוגי עובדים, אשר לפי החלטת המסילה לאחר התייעצות עם ארגון העובדים המייצג את הכספר הגדול ביותר של עובדי המדינה ועם ארגון העובדים המייצג את הכספר הגדול ביותר של עובדים המדינה, כמסמעותם בסעיף 95 לחוק זה, ועם מרכז הליכות - קבלתם היא בדרך אכרזה פומבית. אופן הפרסום וצורתו יקבעו על ידי ועדת השירות אט בדרך כלל או לטקרה כסויים". העיקרון בהצעתנו הוא: קבלת העובדים בדרך כלל תיעשה באמצעות הלזכה. באופן יוצא מן הכלל יתקבלו עובדים לאחר אכרזה פומבית ועל כך תחול חובת ההתייעצות עם ההסתדרות.

אנו מציעים לנסח את סעיף 6 כדלקמן:

"לא יתמנה עובד המדינה לשורה זהוכרו עליה בפומבי אלא לאחר שיעמוד

בבחינה, ועדת השירות רשאית לחלות בעמידה בבחינות את סינויים של סוגי עובדים החקבלים באמצעות לשכות העבודה. ועדת השירות תקבע היקף הבחינות, סדריהן ופרטיהן למשרות הטונות זבתקן ותפרסמן ברשומות. היא תמנה את חבר הבוחנים, אט בדרך כלל ואט לבחינה כסויים. ועדת השירות רשאית לשחרר מבחינה עובדים המתמנים לפי סעיף 4. סעיף זה לא יחול על עובדים ארעיים".

בטעיף ק' אנו מציעים להוסיף אחרי הכל

"וילריו" את המלים: "הסמוכים על זולתנו".

אנו מציעים לנסח את טעיף 8 כדלקמן:

"לא יחשנה עובד המדינה, ובעיקר לעבודות קשות, אלא לאחר שועדה רפואית, שנתמנתה לכך על ידי נציב השירות, אישרה כי הוא כשר מבחינה רפואית לשרת במטרה הטבוקטת. חר הבריאות או מי שהוסמך על ידו יקבע כללים לביצוע הבדיקות הרפואיות לענין זה. ועדת השירות רשאית לחרר מבדיקה רפואית עובד זמני. הועדה הרפואית תזמור על סודיותה הגמורה והמוחלטת על הבדיקה ותוצאותיה, ולא תסמור לגציב השירות אלא את מסגרתה, כשר או לא כשר למטרה הטבוקטת." ידיעת המחלה עלולה להשפיע על רצון נציבות השירות לקבל את העובד לעבודה, אף כי הוא כשר לשירות.

אנו מציעים לנסח את טעיף 10 כדלקמן:

"דין קדיטה לעובד המדינה להחמיות למטרות אנוצרו או שנתפנו במטרד או במטרד אחר. ועדת השירות תקבע את התנאים לשימוש בדין קדיטה זה. ועדת השירות רשאית לקבוע דין קדיטה לחייל, לשומר להחמיות למטרות אנוצרו או שנתפנו והיא תקבע את התנאים לשימוש בדין קדיטה זה. למועמד שנאלח על ידי לשכת העבודה תהיה זכות קדיטה להחמיות למטרה הסעונה אכרזה פוסבית ובחינות על פני כל מועמד אחר בתנאים שונים". בהצעתנו י"ז 3 עקרונות: 1. דין קדיטה לעובד המדינה להחמיות למטרה אנוצרה או שנתפנה אינה נחונה לשיקולו של נציב השירות, אלא היא אוטומטית; 2. לגבי דין קדיטה לחייל או שומר - על כך תקבע ועדת השירות; 3. מועמד שנאלח ע"י לשכת העבודה ועבר את הבחינות הדרושות - גם לו י"ז דין קדיטה.

אנו מציעים למחוק את טעיף 12, הקובע

סייגים פחנת גיל. ארץ של קיבוץ גלויות איננה יכולה לקבוע בחוק סייג כזה. הצעתנו איננה בנה ל"א את חוק עבודת הנוער וחוק ההגייכות, אלא להגן על הקטינים.

אנו מציעים לנסח את טעיף 17 כדלקמן:

"תוך תקופת הנסיון רשאי נציב השירות, על פני דרישת השר או הסנהל הכללי, או פני שהוסטן לכך בידי אחד מהם, לפטר את עובד המדינה בכל עת, לאחר מתן הודעה סוקדמת כודרגת, ומכללי שיהיה חייב לפרט את סיבת הפיטורין. חלפה תקופת הנסיון ועבודתו לא נפטרה, ייחשב כעובד המדינה למפרע מיום התחלת עבודתו". גם בהסכמי עבודה חפשיים י"ז הנדל בין תקופת נסיון לבין תקופת עבודה קבועה. לא יתכן, כד פ"י העובד שבועיים יקבל הודעת פיטורין תוך 24 שעות וגם פ"י שעובד 3 חודשים יקבל הודעת פיטורין תוך 24 שעות. צריכה להיות תקופה כודרגת. להודעת הפיטורין.

אנו מציעים לנסח את טעיף 19 כדלקמן:

"עובד המדינה חייב לכלא כמישם יכולתו, במלוא כודתו עמידתו ובאמונה את העבודה והתפקידים אשר יוטלו עליו בתוך מטרות". אנחנו מציעים למחוק את המלים "יעילות" ו"זריזות". כ"י אלה הם מושגים הנחמנים להערכת זונה.

בטעיף 21 אנו מציעים להוסיף אחרי

הכלה "השנייה" את הכלה "סודיות", כ"י אחרת תהיה זו הכבודה יחירה.

אנו מציעים לנסח את טעיף 22 כדלקמן:

"שר או סנהל כללי, או פ"י שהוסמך על ידי אחד מהם, רשאי להטיל על עובד המדינה במטרדו, בהתאם להרגתו, סעטתו ויכולתו בעבודה, תפקידים זמניים ומיוחדים בגדר תפקידי המטרד, אף אם אינם בגדרו פעולתו הרגילה של עובד המדינה". אנחנו רוצים להימנע מהתחמרות של פגיעה במעמד.

בסעיף 29 אנו מציעים להוסיף אחרי
המלה "ילדיו" את המלים "הממוכנים על יולחבו".

אשר לסעיף 30, בזמנו נתמנתה בסדר
המספטים ועדה לבדיקת פקודת הפטנטים, שבה השתתפה גם ההסתדרות שהגישה
הצעות שונות; אנחנו מציעים סדין פטנט של עובד מדינה יהיה סדין פטנט
של עובד רגיל, בהתאם להצעות שהמציאה ההסתדרות, ואני יכול להמציא
לועדה העתק של הצעות ההסתדרות בענין זה.

אנו מציעים לנסח את סעיף 31 כדלקמן:
"המטלה, לאחר התייעצות עם ארגון עובדי המדינה המייצג את המספר הגדול
ביותר של עובדי המדינה ועם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר
של העובדים במדינה תקבע כדי פעם בפעם נוטאי תפקידים בין עובדי המדינה"
וכו'... "הוראות בדבר ועדת השירות בסעיף זה יחול עליהן סעיף 95 על חובת
התייעצות". המטלה יכולה להגיד שעל עובדים כמו מנהל כללי של סדר או
יועץ מספטי אסורה פעילות פוליטית, וגם זאת לאחר החייעצות עם איגוד
עובדי המדינה ועם ההסתדרות.

אנחנו מציעים לכחוק את הטיפא של סעיף 32
החל מהמלים "פעולה אסורה..."

מכיון שהשעה מאוחרת אפטיק בנקודה זו

ואמטיך בישיבה הקרובה.

(הישיבה ננעלה בשעה 21.30)